

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2025 m. spalio 15 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0129 (COD)

10498/25
ADD 1

PI 126
PHARM 88
CODEC 862

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMO PROJEKTAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ dėl priverstinio licencijavimo krizių valdymo tikslais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 816/2006

– Tarybos motyvų pareiškimo projektas

I. IVADAS

1. 2023 m. balandžio 27 d. Komisija paskelbė teisės aktų rinkinį, kuriuo siekiama modernizuoti ir toliau plėtoti patentų teisę ES, remiantis Komisijos 2020 m. intelektinės nuosavybės veiksmų planu¹.
2. Patentų dokumentų rinkinį sudaro šeši pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, įskaitant pasiūlymą dėl Reglamento dėl priverstinio licencijavimo krizių valdymo tikslais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 816/2006. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl ES veikimo 114 ir 207 straipsniais.
3. 2023 m. rugsėjo 20 d. nuomonę dėl pasiūlymo² priėmė Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas. 2023 m. liepos 28 d. nuomonę pateikė Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.
4. 2024 m. vasario 13 d. Europos Parlamento Teisės reikalų komitete (JURI) priėmus pranešimą dėl pasiūlymo, o 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamentas dėl pasiūlymo priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą³. 2024 m. lapkričio 18 d. Europos Parlamento Teisės reikalų komitetas (JURI) dar kartą paskyrė Adriáną Vázquezą Lázarą (PPE, ES) pranešėju dėl pasiūlymo.
5. Intelektinės nuosavybės darbo grupė pasiūlymą iš esmės pradėjo nagrinėti 2024 m. sausio mėn., pirmininkaujant Belgijai. Jis buvo nagrinėjamas aštuoniuose posėdžiuose, įvykusiųose 2024 m. sausio–gegužės mėn.
6. Remdamasis teksto nagrinėjimu, 2024 m. birželio 26 d. Nuolatinių atstovų komitetas priėmė Tarybos įgaliojimus⁴ vesti tarpinstitucines derybas.

¹ Dok. 13354/20.

² Dok. 13349/23.

³ Dok. T9-0143/2024.

⁴ Dok. 11613/24.

7. Tarpinstitucinės derybos prasidėjo pirmuoju trilogu, įvykusi 2024 m. gruodžio 10 d., pirmininkaujant Vengrijai. Antrasis ir trečiasis trilogai įvyko pirmininkaujant Lenkijai atitinkamai 2025 m. kovo 26 d. ir gegužės 21 d. Be to, buvo surengtas 21 tarpinstitucinis techninis posėdis. Per 2025 m. gegužės 21 d. įvykusį trečiąjį trilogą teisėkūros institucijos pasiekė preliminarų susitarimą.
8. 2025 m. birželio 13 d. Nuolatinių atstovų komitetas, siekdamas susitarimo, išnagrinėjo galutinį kompromisinį pasiūlymo tekstą ir jį patvirtino⁵.
9. 2025 m. birželio 24 d. Europos Parlamento Teisės reikalų komitetas (JURI) patvirtino tarpinstitucinių derybų rezultatus. 2025 m. birželio 30 d. JURI pirmininkas laišku informavo Nuolatinių atstovų komiteto pirmininką, kad jei Taryba priims savo poziciją per pirmąjį svarstymą remdamasi sutartu bendru preliminarium susitarimu, plenariniame posėdyje jis rekomenduos per antrąjį svarstymą Parlamente pritarti Tarybos pozicijai be pakeitimų, su sąlyga, kad teksto redakciją patikrins teisininkai lingvistai.

II. TIKSLAS

10. Siūlomo reglamento tikslas – sukurti Sąjungos priverstinio licencijavimo sistemą, kuri galėtų sustiprinti ES atsparumą sprendžiant tam tikras tarpvalstybinį aspektą turinčias krizes Sąjungoje. Tais atvejais, kai gali būti nerasta kitų priemonių, įskaitant savanoriškus susitarimus, arba jos gali būti nepakankamos, Sąjungos priverstinė licencija palengvintų prieigą prie kilus krizei svarbių produktų, kurie yra saugomi intelektinės nuosavybės teisių.

III. PER PIRMAJĮ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

11. Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija apima šiuos pagrindinius elementus, dėl kurių susitarė abi teisėkūros institucijos:
 - i. Reglamentu neįpareigojama atskleisti komercinių paslapčių. Tačiau buvo patikslinta, kad reglamentu nedraudžiama savanoriškai sudaryti susitarimų dėl komercinių paslapčių.

⁵ Dok. 9765/25.

- ii. Kalbant apie taikymo srities klausimus, Lustų aktas ir Dujų tiekimo saugumo reglamentas buvo išbraukti iš krizių valdymo priemonių, dėl kurių atsiranda galimybė išduoti Sąjungos priverstinę licenciją, sąrašo. Buvo susitarta, kad likusios krizių valdymo priemonės bus išvardytos tik reglamento priede, ir aiškiai nurodyta, kad su gynyba susiję produktai į taikymo sritį neįtraukiami.
- iii. Įgyvendinimo aktai dėl Sąjungos priverstinės licencijos išdavimo, dalinio keitimo ir nutraukimo bus priimami taikant nagrinėjimo procedūrą. Siekiant užtikrinti, kad įgyvendinimo aktai negalėtų būti priimami, jei komitologijos komitetas nepateikia nuomonės, įtraukta nuostata dėl nuomonės nepateikimo.
- iv. Buvo susitarta, kad viena iš bendrųjų Sąjungos priverstinės licencijos išdavimo sąlygų būtų ta, kad per pagrįstą laikotarpį savanoriško susitarimo nebuvo galima pasiekti. Vis dėl to buvo įtraukta nuostata, kuria paaiškinama, kad savanoriški susitarimai gali būti sudaromi bet kuriuo metu vykstant priverstinės licencijos išdavimo procesui arba šiam procesui pasibaigus.
- v. Komisijos pasiūlyta 4 % atlygio viršutinė riba buvo panaikinta. Atlygio nustatymo kriterijai buvo pakoreguoti siekiant pabrėžti atitinkamos veiklos, kurią leidžiama vykdyti pagal Sąjungos priverstinę licenciją, ekonominę vertę ir viešąją paramą, gautą išradimui kurti.
- vi. Baudos ir periodinės baudos už tai, kad licencijos gavėjas nesilaiko reglamente nustatytų pareigų, buvo pakoreguotos, kad mokamos sumos būtų mažesnės, nei siūlė Komisija, taip pat kad būtų atsižvelgta į MVĮ. Reglamente nėra numatytos baudos ar periodinės baudos teisių turėtojams.
- vii. Kalbant apie Reglamento (EB) Nr. 816/2006 dalinius pakeitimus eksporto srityje, teisėkūros institucijos nusprendė padaryti tik tuos pakeitimus, kurie leistų teisiškai pagrįstu būdu kartu egzistuoti Reglamentui (EB) Nr. 816/2006 ir Reglamentui dėl Sąjungos priverstinio licencijavimo.
- viii. Komisijai nustatoma pareiga reguliariai vertinti reglamento priede pateiktą krizių valdymo priemonių sąrašą ir kas penkerius metus teisėkūros institucijoms teikti vertinimo ataskaitas. Atlikdama vertinimą Komisija ypatingą dėmesį turės skirti medicinos įrangos puslaidininkiams.

IV. IŠVADA

12. Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija visapusiškai atspindi kompromisą, pasiektą Europos Parlamento ir Tarybos derybose, padedant Komisijai.
 13. Todėl Taryba mano, kad jos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija subalansuotai atspindi derybų rezultatus ir kad priėmus reglamentą bus nustatyta Sąjungos priverstinio licencijavimo sistema, kuri padės didinti ES atsparumą sprendžiant tam tikras tarpvalstybinį aspektą turinčias krizes Sąjungoje.
-